

Tilbagekaldelse af konstitutionerne henhører også under Justitsministeriet, jf. retsplejelovens § 51.

Udover de ovennævnte konstitutioner meddeles der endvidere fast konstitution til *grundlovsforhør* med henblik på etablering af vagtordninger i week-ender og på helligdage. Det er en betingelse, at fuld-mægtigen har mindst 2 års anciennitet. Disse konstitutioner, der ligeledes meddeles af Justitsministeriet, medregnes ikke i de ovenfor nævnte antal retsdage.

Omfanget af faste konstitutioner

En samlet opgørelse for dommerfuldmægtige og retsassessorer pr. 1. maj 1994 viste bl.a., at der var meddelt i alt 20 konstitutioner på 100 retsdage og 18 konstitutioner på mere end 100 retsdage.

Til brug for Domstolsudvalgets arbejde er der foretaget en undersøgelse af fordelingen af arbejdet med retssager mellem dommere, retsassessorer og dommerfuldmægtige ved byretterne i perioden 1. marts - 30. juni 1995. Ser man bort fra de præsidentledede embeder, hvor retten helt overvejende blev beklædt af udnævnte dommere, viser undersøgelsen, at retten ved de øvrige byretsembeder blev beklædt af dommerfuldmægtige og retsassessorer i ca. 40 pct. af de civile sager og straffesagerne.

Vedrørende omfanget af de meddelte konstitutioner og undersøgelsens nærmere resultater henvises til betænkningen side 287-288 samt til bilag 6 til betænkningen.

4.2.2. Uddannelseskonstitutioner i landsretterne

Der er i finanslovens tekstanmærkning nr. 53, stk. 1, hjemmel til, at Justitsministeriet kan konstituere indtil 11 landsdommere i Østre og Vestre Landsret. I disse stillinger konstitueres primært dommerfuldmægtige og retsassessorer, men også byretsdommere, embedsmænd og enkelte advokater.

Konstitutionerne meddeles af Justitsministeriet. Konstitutionen sker ikke med en fikseret slutdato, men »indtil videre«. Tilbagekaldelse sker ligeledes af Justitsministeriet.

4.2.3. Universitetskonstitutioner i landsretterne

Efter retsplejelovens § 1043, stk. 2, er der hjemmel til at beskikke universitetslærere i lovkyndighed ved de kollegiale retter, bortset fra Højesteret. En sådan konstitution anvendes, hvor en universitetslærer har et ønske om at stifte bekendtskab med domstolens virke i en kortere periode, typisk 1/2 - 1 år. Ansættelse vil i visse tilfælde ske på 2/5 tid, således at den pågældende fortsat delvis gør tjeneste på universitetet. Konstitutionerne meddeles og tilbagekaldes af Justitsministeriet.

4.2.4. Konstitutioner ved den faste dommers forfald eller embedsledighed efter retsplejelovens § 44

Efter retsplejelovens § 44, stk. 2, kan Justitsministeriet, hvis en fast dommer har forfald, eller hvis der opstår embedsledighed, om nødvendigt beskikke en dommer til midlertidigt at beklæde dommerembedet. Retsassessorer og dommerfuldmægtige konstitueres efter § 44, stk. 2, bl.a. i forbindelse med dommers ferier på mere end en uge.

Medmindre der er tale om sygdomstilfælde, kan et dommerembede som hovedregel ikke holdes besat ved midlertidig beskikkelse i mere end et år. Er den midlertidige beskikkelse begrundet i, at den faste dommer udfører et andet offentligt hverv, kan der under nærmere betingelser og når ganske særlige grunde taler for det, ved kongelig resolution ske midlertidig beskikkelse ud over et år. Forlængelse af beskikkelsen kan kun ske for et år ad gangen, og beskikkelsen må aldrig strække sig ud over i alt 4 år. En sådan forlængelse kan kun finde sted, når det er en fast dommer, der beskikkes midlertidigt.

Efter retsplejelovens § 44, stk. 3, kan landsrettens præsident i påtrængende tilfælde, samt når den faste dommers forfald skønnes at blive kortvarigt, meddele bemyndigelse til midlertidigt at forestå embedet som dommer ved byret. Det kan dog ikke ske ved de præsidentledede byretter. Retsassessorer og dommerfuldmægtige konstitueres efter § 44, stk. 3, i enkelt-sager og i tilfælde af dommerens fravær i op til en uge. Der gives Justitsministeriet meddelelse om bemyndigelsen.

Konstitutioner efter § 44, stk. 2 og 3, medregnes ikke i antallet af retsdage knyttet til de faste konstitutioner.

Justitsministeren tilbagekalder konstitutioner meddelt i medfør af § 44, stk. 2, og landsretspræsidenten har kompetencen til tilbagekaldelse, når konstitutionen er meddelt efter § 44, stk. 3, jf. retsplejelovens § 51.

4.2.5. Rejsedommere

Ved lov nr. 1079 af 20. december 1995 blev en forsøgsordning med rejsedommere gjort permanent. I retsplejelovens § 15, stk. 6, er det således bestemt, at to af dommerne ved Københavns Byret, en af dommerne ved retten i Århus og en af dommerne ved retten i Ålborg ansættes fortrinsvis for at bistå et byretsdommerembede, når byrettens forhold tilsiger det. Der tænkes her navnlig på tilfælde, hvor byretten er belastet af en eller flere store sager, har lange sagsbehandlingstider, eller hvor andre særlige ressourcemæssige forhold gør sig gældende.